De-Quervain's tenosynovitis

โรคปลอกหุ้มเอ็นข้อมืออักเสบ

Fritz de Quervain
ที่มาของรูป http://www.sidcuprheum.org.uk/history.html

Fritz de Quervain ศัลยแพทย์ชาวสวิส ทำการบรรยายโรค De Quervain's disease ไว้ในปี ค.ศ. 1895 (โดยอาการแสดงของโรคนี้เรียกว่า Finkelstein's test ซึ่งตั้งตามชื่อของศัลยแพทย์ชาวอเมริกัน Harry Finkelstein) 18 ธันวาคม ค.ศ. 1894 เขาพบผู้ป่วยหญิงอายุ 35 ปี มีอาการเจ็บบริเวณ extensor ของนิ้วหัวแม่มือ โดยไม่ทราบสาเหตุ เขานึกถึงผู้ป่วยหญิงรายหนึ่งที่มีอาการคล้ายกันที่เคยเจอสมัยทำงานเป็นผู้ช่วยมือหนึ่งของ Kocher โดยสาเหตุเกิดจากมีการหนาตัวของส่วนที่หุ้มเอ็น extensor pollicisbrevis และ abductor pollicislongus (ปัจจุบันคือ first compartment ของข้อมือ) ซึ่งเมื่อเขาผ่าตัดเปิด first compartment ดังกล่าวผู้ป่วยก็หายจากอาการ โรคนี้จึงได้รับการตั้งชื่อว่า de Quervain's disease

ความหมาย ลักษณะของโรค

โรคปลอกหุ้มเอ็นข้อมืออักเสบ เป็นกลุ่มอาการที่เกิดจากการอักเสบของเส้นเอ็นนิ้วหัวแม่มือ ตรงบริเวณข้อมือ ส่งผลให้เกิดการบวมและการหนาตัวขึ้นของเส้นเอ็น ซึ่งยังไม่ทราบสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคนี้ ส่วนใหญ่พบในสตรีวัยกลางคน (ช่วงอายุ 30 - 50 ปี) ซึ่งจะพบในเพศหญิงมากกว่าเพศชายประมาณ 3 - 5 เท่า มักพบในบุคคลที่ใช้นิ้วหัวแม่มือบ่อยๆ ในท่ากางนิ้วหัวแม่มือออกทางด้านข้างและกระดกขึ้น หรือเคยมีการบาดเจ็บในตำแหน่งนี้

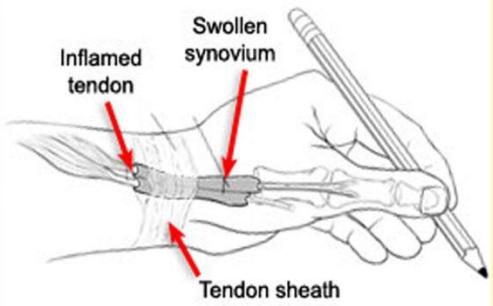

ภาพการอักเสบและดีบแผลของปลอกหุ้มเอ็น ของกล้ามเนื้อบริเวณโคนนิ้วหัวแม่มือ
ที่มาของรูป http://www.siamhealth.net/public_html/Disease/rheumatoid/Quervain.htm#.UoIjOVW5y5p

สาเหตุ

เกิดจากการใช้งานข้อมือข้างๆ บ่อยๆ ทำให้เกิดการอักเสบของปลอกหุ้มเอ็น มีอาการบวมและอักเสบ อาจพบได้บ่อยในกลุ่มสตรีมีครรภ์ ทั้งก่อนและหลังคลอด ซึ่งเกิดจากการบวมของปลอกหุ้มเอ็น หรือในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวาน ซึ่งอาจจะมีปลอกเอ็นหนากว่าปกติ อีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของการเกิดอาการนี้คือ ลักษณะทางกายวิภาคของกระดูกและเอ็นบริเวณนี้ โดยปกติเอ็นด้านหลังมือบริเวณข้อมือจะถูกแบ่งออกเป็น 6 ห้อง แต่ละห้องมีเอ็นที่ไปเกาะยึดจุดต่าง ๆ ของข้อมือและนิ้วมือ ในส่วนของโรคนี้ สาเหตุอยู่ที่ห้องที่ 1 โดยพบว่าปลอกหุ้มเอ็นบริเวณนี้จะหนาตัวและมีการอักเสบซ้ำ และมีการแบ่งตัวของโพรงเดียวเป็นสอง 2 ห้องย่อย ๆ ทำให้แต่ละห้องย่อยมีการแคบตัวมากกว่าปกติ ทำให้ผู้ที่มีอาการนี้เรื้อรังและไม่ค่อยหายขาดได้

อาการของโรคและการตรวจ

- ผู้ป่วยจะมาด้วยปวดหรือเจ็บบริเวณโคนนิ้วหัวแม่มือ อาการอาจจะค่อยเป็นค่อยไป หรืออาจจะเกิดทันที อาการปวดอาจจะร้าวไปข้อศอก
- อาการจะปวดมากโดยเฉพาะเวลาหยิบหรือจับสิ่งของ
- อาจจะมีอาการบวมบริเวณเอ็นตรงโคนนิ้วหัวแม่มือ
- อาจจะมีอาการชาด้านหลังนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้
- การตรวจที่เรียกว่า Finkelstein's test โดยการให้ผู้ป่วยกำนิ้วหัวแม่มือและให้หักข้อมือลงทางด้านนิ้วก้อย ผู้ป่วยจะมีอาการปวดบริเวณโคนนิ้วหัวแม่มือ

สมาชิกกลุ่มที่ 15
1. 55560936 นางสาวสโรชา สุวรรณทัต
2. 55560950 นางสาวสาวิณี คงทัน
3. 55560967 นางสาวสุพิชฌาย์ วงศ์กังแห
4. 55560974 นางสาวสุภาวรรณ นุ่มเนตร
5. 55560981 นางสาวอภัสรา กระต่ายจันทร์
6. 55560998 นางสาวอรพรรณ ตะมะจันทร์
7. 55561001 นางสาวอุษณา นวลปันยอง

นิสิตคณะพยาบาลศาสตร์

References

(2552). บุคคลสำคัญทางการแพทย์ที่เกิดในเดือนพฤษภาคม. Anonymous. (1)
สืบค้นเมื่อ1 เมษายน 2557 จาก http://www.doctor.or.th/clinic/detail/9359

TeerawatBurawat M.D. (2553). MMM018). de Quervain's disease
สืบค้นเมื่อ 11 กุมภาพันธ์ 2557 จาก http://burawat.blogspot.com/2010/10/mmm018-de-quervains-disease.html

ปลอกหุ้มเอ็นอักเสบ De-Quervain's tenosynovitis. สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม2557 จาก http://www.siamhealth.net/public_html/Disease/rheumatoid/Quervain.html#.UzeiPqh_vu8

นพ.พงษกร ดิษฐสุวรรณ์. (2003). ปลอกหุ้มเอ็นข้อมืออักเสบ(โรคเดอเกอร์แวง:De Quervain's Disease).
สืบค้นเมื่อ 30 มีนาคม2557 จาก http://www.thaiclinic.com/medbible/dequervain.html

นายแพทย์สุรพงศ์ อำพันวงษ์. (2012). ภาวะปลอกหุ้มเอ็นข้อมืออักเสบ(De Quervain's Disease). สืบค้นเมื่อ1 เมษายน 2557 จาก http://ascannot-do.word-press.com/tag/%E0%B9%82%E0%B8%A3%E0%B8%84%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B8%AD%E0%B9%80%E0%B8%81%E0%B8%AD%E0%B8%A3%E0%B9%8C%E0%B9%81%E0%B8%A7%E0%B8%87-de-quervains-disease/

"ผลงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนใน รายวิชา พยาธิวิทยา (405213) ปีการศึกษา2556"